Srovnání elektronické podatelny a datové schránky

Mgr. Tomáš Lechner

Vysoká škola ekonomická v Praze

Národohospodářská fakulta

Katedra práva

Motivace

- Od 1. července 2009 budou v České republice existovat dva nástroje veřejné správy sloužící pro elektronickou komunikaci
  - elektronické podatelny
  - datové schránky
    - každý z nich má svá specifika a své opodstatnění, neboť mají velmi odlišné vlastnosti

Obsah přednášky

- Legislativní základ a pravidla pro elektronickou podatelnu
- Legislativní základ a pravidla pro datovou schránku
- Srovnání obou nástrojů eGovernmentu
  - výhody datové schránky oproti elektronické podatelně a naopak

Elektronická podatelna

- Na základě zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu
  - vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelnách
  - nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon o elektronickém podpisu
- První nařízení provozovat elektronické podatelny nabylo účinnosti 1. října 2001

Elektronická podatelna

- Základem elektronické podatelny je příjem datových zpráv
- Otevřený nástroj
  - výhoda – podání může činit kdokoliv, aniž před tím učiní jakékoliv jiné kroky
  - nevýhoda – jsou často zahlceny zprávami, které vůbec nejsou elektronickými podáními
- Skutečnost
  - v roce 2008 mělo realizováno funkční elektronickou podatelnu pouze 15 % úřadů ÚSC

Datová schránka

- Elektronické úložiště
  - je určeno k doručování orgány veřejné moci a k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci
- Uzavřený systém
  - podat podání do datové schránky úřadu může pouze majitel datové schránky
    - jednoznačná identifikace odesílatele

Základní srovnání

- Elektronická podatelna
  - standardní nástroj elektronické pošty, který je všeobecně rozšířen
  - není službou s garantovaným doručením
  - podání bez EP podle správního řádu je třeba do 5 dnů potvrdit zákonem určeným způsobem
- Datová schránka
  - nový nástroj
  - garantované doručení
  - doručení má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou
  - úkon učiněný oprávněnou nebo pověřenou osobou prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný

Finanční srovnání

- Vstupní investiční náklady – obdobné
- Provozní náklady pro orgány veřejné moci
  - EP v řádu 100 Kč za rok
  - DS na začátku 17,90 Kč za jedno odeslání
- Provozní náklady pro ostatní subjekty
  - EP v rádu 100 Kč za rok
  - DS bez nákladů

Celkové srovnání

Atribut	Elektronická podatelna	Datová schránka
Otevřenost/uzavřenost	Otevřený nástroj	Uzavřený nástroj
Garance doručení	Není zaručena	Je zaručena
Jednoznačná identifikace odesílatele	Pouze u elektronicky podepsaných zásilek	U všech podání automaticky
Nebezpeční nevyžádané pošty	Vysoké	Velmi nízké
Možnost podat podání	Neomezena	Pouze pokud má osoba zřízenu datovou schránku
Možnost podat podání s náležitostmi dle správního řádu	Pouze pokud je osoba vlastníkem kvalifikovaného certifikátu	Automaticky každé podání přes datovou schránku
Povinnost přijímat podání prostřednictvím tohoto nástroje pro orgány veřejné moci	Dle nařízení vlády a mnoha zákonů	Dle zákona č. 300/2008 Sb. a dalších zákonů
Povinnost prostřednictvím tohoto nástroje odesílat	Není, jen na žádost účastníka řízení	Je, pokud adresát má zřízenu datovou schránku a tato je přístupná
Finanční náročnost pro fyzické osoby a právnické osoby mimo veřejnou správu	Pořízení kvalifikovaného certifikátu	Při běžném provozu bez přímých nákladů

Závěr

- Na jedné straně...
  - posílání elektronických dokumentů přes datové schránky má více výhod než posílání zásilek prostřednictvím elektronické podatelny
- Ale i...
  - elektronické podatelny mají své výhody, pro které se lze domnívat, že ani dále neztratí elektronické podatelny své opodstatnění a zůstanou důležitým nástrojem eGovernmentu

Děkuji za pozornost

Mgr. Tomáš Lechner
Vysoká škola ekonomická v Praze
Národohospodářská fakulta
Katedra práva
e-mail: lechner@triada.cz